

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ**

Фінансово-банківська статистика

**Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни
для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа і
страхування», спеціалізації «Фінанси і кредит»**

Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Фінансово-банківська статистика» для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування, спеціалізації «Фінанси і кредит» // Укладач: к.е.н. О. І. Заславська. – ДВНЗ «УжНУ», 2019. – 22 с.

Відповідальний за випуск:

Варцаба Віра Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Укладач:

Заславська Ольга Ігорівна – к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензент:

Огородник Валерія Олегівна – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи.

Затверджено та рекомендовано до використання у навчальному процесі на засіданні кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» протокол № 1 від «29» серпня 2019 року

ЗМІСТ

Анотація	4
Очікувані результати навчання	5
Програма навчальної дисципліни	7
Навчально-тематичний план дисципліни	9
Плани семінарських занять	10
Завдання для перевірки знань	11
Пошук першоджерел статистичної інформації	16
Критерії оцінювання результатів навчання	18
Перелік питань для підсумкового контролю	20
Рекомендована література	21

АНОТАЦІЯ

Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «**Фінансово-банківська статистика**» розроблені відповідно до програми «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 6.072 «Фінанси, банківська справа і страхування» предметної спеціальності (спеціалізації) «Фінанси і кредит» освітньої програми «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і призначені для самостійної та індивідуальної роботи студентів над дисципліною. Навчальна дисципліна має на меті теоретичне і практичне ознайомлення студентів з основними статистичними інструментами, формами статзвітності, за допомогою яких можливе дослідження результатів діяльності.

Метою викладання дисципліни «**Фінансово-банківська статистика**» є набуття студентами теоретичних і методичних знань з основ цього курсу, а також отримання і засвоєння практичних навичок проведення статистичних досліджень процесів фінансової та банківської діяльності.

Основним завданням навчальної дисципліни є оволодіння студентами практичними прийомами проведення статистичних досліджень, у тому числі з використанням даних звітності, для формування творчого мислення та самостійності в прийнятті рішень за результатами проведенного аналізу.

Предметом навчальної дисципліни є взаємопов'язані кількісна та якісна сторони масових явищ та процесів фінансової та банківської діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- основні теоретичні та методологічні принципи економіко-статистичного вивчення кількісних закономірностей масових суспільно-економічних явищ і процесів, які пов'язані з фінансовою сферою;
- призначення, економічний зміст та методику розрахунку основних показників, що характеризують діяльність банків;
- статистичні показники та методи оцінки діяльності банків;
- основні форми статистичної звітності банків та нормативне регулювання процесу звітування.

вміти:

- збирати статистичну інформацію про стан та розвиток фінансової системи держави загалом та її окремих ланок;
- будувати статистичні графіки та таблиці, що є засобами наочного відображення статистичних даних про банківську діяльність;
- здійснювати систематизацію та класифікацію статистичної інформації; обирати і застосовувати методи обробки, узагальнення та аналізу статистичних даних про основні процеси в фінансовій сфері на макро- та мікрорівнях;
- проводити статистичне спостереження, зведення і групування даних про діяльність банків.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких *компетентностей*:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.
- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища, в тому числі з урахуванням впливу на них процесів у світовому фінансовому середовищі та в національній фінансовій системі.
- ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська та парабанківська системи, страхування).
- ФК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, задач у сфері фінансових ринків, фінансової та банківської системи; сучасні фінансові інструменти, технології, аналітично-інформаційні методи та методи моделювання для забезпечення ефективності використання фінансових ресурсів та якісного проведення фінансової роботи.
- ФК 05. Здатність до системного розуміння взаємозв'язків, взаємовпливу та взаємообумовленості процесів і показників фінансового стану суб'єктів господарювання та організацій, що функціонують у сучасних умовах на ринку.
- ФК07. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ФК08. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність (підприємств, банків, страхових компаній, небанківських посередників на грошовому ринку), застосовувати диференційовані теоретико- методичні підходи до оцінювання фінансового стану підприємств, банківських та фінансових установ.
- ФК12. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «*Фінансово-банківська статистика*»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	ПР01
Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.	ПР02
Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	ПР03
Знати механізм функціонування банківської системи та системи небанківських кредитних установ.	ПР04
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	ПР05
Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПР07
Формувати й аналізувати фінансову звітність підприємств, банків, фінансових установ, правильно інтерпретувати отриману інформацію, робити за результатами її аналізу ґрунтовні та грамотні висновки.	ПР09
Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	ПР10
Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.	ПР13
Застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик банківської системи та системи небанківських кредитних установ, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	ПР14
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ПР16
Застосовувати навички моніторингу, збору та систематизації статистичної та аналітичної інформації з макроекономічних, фінансових, монетарних процесів та вміти її застосовувати в практичній діяльності банків та небанківських кредитних установ.	ПР21

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **«Фінансово-банківська статистика»** є опанування таких навчальних дисциплін освітньо-професійної програми «Фінанси та кредит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування»: «Гроші та кредит», «Статистика», «Банківські операції», «Банківська система», «Центральний банк і грошово-кредитна політика», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Бюджетна система», «Міжнародні фінанси».

Навчально-методичні матеріали містять програму навчального курсу, плани семінарських занять, завдання для перевірки знань, питання для підготовки до іспиту, перелік рекомендованої літератури.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи статистики.

Предмет статистики та її розділи. Завдання Державна служба статистики України. Основні категорії статистики. Статистичний показник. Статистична закономірність. Статистична сукупність. Статистична ознака. Етапи статистичного дослідження. Атрибути статистичних показників. Абсолютні, відносні та середні величини. Структурні середні величини.

Тема 2. Способи аналізу фінансово-банківської інформації.

Статистичні зведення та групування, їх зміст та види. Типологічні групування. Структурні групування. Аналітичні групування. Формування статистичних таблиць. Макет статистичної таблиці. Техніка формування статистичних таблиць. Візуалізація даних: графіки та діаграми. Основні елементи графіка. Лінійні, стовпчикові та кругові діаграми.

Тема 3. Статистика банківської діяльності.

Основи банківської статистики. Завдання банківської статистики. Загальнобанківська статистика. Монетарна (грошово-кредитна) статистика. Статистика банківського нагляду. Статистика операцій з іноземною валютою. Інформаційне забезпечення банківської статистики. Система зовнішньої інформації банківської статистики. Система внутрішньої інформації банківської статистики. Грошово-кредитна та наглядова статистика НБУ. Фінансова звітність банку. Основні показники діяльності банків України. Економічні нормативи діяльності банків.

Тема 4. Статистика грошового обігу.

Сутність та завдання статистики грошового обігу. Характерні ознаки грошового обігу. Завдання статистики грошового обігу. Джерела статистичної інформації про грошовий обіг. Грошова система та її елементи. Правила визначення платіжних ознак грошових знаків. Ознаки зношення і пошкодження банкнот. Показники статистики грошового обігу. Грошова маса. Швидкість обігу грошей. Купівельна спроможність грошей. Рівень монетизації економіки. Грошовий мультиплікатор. Грошові агрегати.

Тема 5. Статистика державних фінансів.

Соціально-економічна сутність та завдання статистичного вивчення державних фінансів і бюджету. Завданнями статистики державних фінансів. Джерела формування державного бюджету. Напрями використання державного бюджету. Завдання статистики державного бюджету. Система показників статистики державного бюджету. Статистичні методи вивчення показників державного бюджету. Показники виконання плану. Відносні показники доходів (видатків) державного бюджету. Об'єкти статистичного вивчення державного бюджету. Доходи бюджету. Видатки бюджету. Державний борг.

Тема 6. Статистика фінансів підприємств.

Сутність, предмет і завдання статистики фінансів підприємств. Інформаційне забезпечення статистики фінансів підприємств. Система статистичних показників фінансового стану підприємств. Принципи організації фінансів підприємств. Завдання статистики фінансів підприємств. Фінансова звітність підприємств. Статистична звітність підприємств. Табелі звітності підприємств. Форми державних статистичних спостережень підприємств. Напрями вивчення фінансового стану підприємства. Ліквідність та платоспроможність підприємства. Фінансова стійкість та стабільність підприємства. Ділова активність підприємства. Рентабельність підприємства.

Тема 7. Статистика цін та інфляції.

Основи статистичного вивчення інфляції. Види інфляції. Актуальність і необхідність статистичного вивчення інфляції. Ціна як об'єкт статистики. Функції цін як об'єкта статистики. Види цін. Індексний метод вимірювання динаміки цін та інфляції. Основними завданнями статистичного вивчення цін. Види індексів цін. Вимірювання рівня та динаміки інфляційних процесів. Дефлятор ВВП. Індекс купівельної спроможності.

Тема 8. Статистика зовнішньоекономічної діяльності.

Статистика зовнішньої торгівлі. Завдання статистики зовнішньої торгівлі. Поняття статистики зовнішнього сектора економіки. Оцінювання стану та розвитку зовнішньої торгівлі країни. Основні компоненти платіжного балансу. Міжнародна інвестиційна позиція. Валовий зовнішній борг. Основи статистики валюти та валютних курсів. Завдання статистики валютних курсів. Валютне котирування.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1												
Тема 1. Теоретичні основи статистики	15	4	2	—	3	6	18	1	1	—	—	16
Тема 2. Способи аналізу фінансово-банківської інформації	13	4	4	—	3	6	19	2	1	—	—	16
Тема 3. Статистика банківської діяльності	15	4	2	—	3	6	17	1	—	—	—	16
Тема 4. Статистика грошового обігу	15	4	4	—	3	6	21	2	1	—	—	18
Модульна контрольна робота	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Разом за модуль	75	16	14	—	15	30	75	6	3	—	—	66
Модуль 2												
Тема 1. Статистика державних фінансів підприємств	13	4	4	—	3	6	19	2	1	—	—	16
Тема 2. Статистика фінансів	13	4	2	—	3	6	19	2	1	—	—	16
Тема 3. Статистика цін та інфляції	15	4	4	—	3	6	18	1	1	—	—	16
Тема 4. Статистика зовнішньоекономічної діяльності	15	4	2	—	3	6	17	1	—	—	—	18
Модульна контрольна робота	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Разом за модуль	75	16	14	—	15	30	75	6	3	—	—	66
Разом за семестр	150	32	28	—	30	60	150	12	6	—	—	132

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теоретичні основи статистики.

1. Предмет статистики та її розділи.
2. Основні категорії статистики. Етапи статистичного дослідження.
3. Атрибути статистичних показників. Абсолютні, відносні та середні величини.

Тема 2. Способи аналізу фінансово-банківської інформації.

1. Статистичні зведення та групування, їх зміст та види.
2. Формування статистичних таблиць.
3. Візуалізація даних: графіки та діаграми.

Тема 3. Статистика банківської діяльності.

1. Основи банківської статистики.
2. Інформаційне забезпечення банківської статистики.
3. Грошово-кредитна та наглядова статистика НБУ.

Тема 4. Статистика грошового обігу.

1. Сутність та завдання статистики грошового обігу.
2. Грошова система та її елементи.
3. Правила визначення платіжних ознак грошових знаків.
4. Показники статистики грошового обігу.

Тема 5. Статистика державних фінансів.

1. Соціально-економічна сутність та завдання статистичного вивчення державних фінансів і бюджету.
2. Система показників статистики державного бюджету.
3. Статистичні методи вивчення показників державного бюджету.

Тема 6. Статистика фінансів підприємств.

1. Сутність, предмет і завдання статистики фінансів підприємств.
2. Інформаційне забезпечення статистики фінансів підприємств.
3. Система статистичних показників фінансового стану підприємств.

Тема 7. Статистика цін та інфляції.

1. Основи статистичного вивчення інфляції.
2. Ціна як об'єкт статистики.
3. Індексний метод вимірювання динаміки цін та інфляції.

Тема 8. Статистика зовнішньоекономічної діяльності.

1. Статистика зовнішньої торгівлі.
2. Поняття статистики зовнішнього сектора економіки.
3. Основи статистики валюти та валютних курсів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

Тестові завдання

1. Органом державної статистики в Україні є:

- а) Державний комітет статистики України;
- б) Національна комісія статистики України;
- в) Державна служба статистики України;
- г) Міністерство фінансів України.

2. Маса однорідних елементів, які мають єдину якісну основу, але різняться певними ознаками – це:

- а) статистична закономірність;
- б) статистична сукупність;
- в) статистична показник;
- г) статистична ознака.

3. Які з наведених величин є абсолютними?

- а) кілограми;
- б) гривні;
- в) роки;
- г) всі відповіді вірні.

4. Оберіть вірну відповідь до завдання.

Ціна на один і той самий мобільний телефон у різних магазинах склала: 6000 грн. (у 2 магазинах), 5850 грн. (у 5 магазинах), 5900 грн. (у 3 магазинах). Яка ціна є середньою модальною?

- а) 6000 грн.;
- б) 5850 грн.;
- в) 5900 грн.;
- г) 5920 грн.

5. Оберіть вірну відповідь до завдання.

Кількість відділень банку у п'яти областях склала: 17, 24, 25, 27, 39. Яке значення із поданих є медіаною?

- а) 24;
- б) 25;
- в) 26;
- г) 39.

6. Зовнішнє інформаційне забезпечення банківської статистики включає:

- а) дослідження рейтингових агентств;
- б) звіти наглядових органів;
- в) огляди засобів масової інформації;
- г) всі відповіді вірні.

7. Фінансовий звіт банку, який відображає активи, зобов'язання та власний капітал:

- а) баланс;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) звіт про власний капітал.

8. Згідно із Класифікацією інституційних секторів економіки України для потреб статистики під фінансовими корпораціями розуміють:

- а) НБУ;
- б) банки;
- в) небанківські установи;
- г) всі відповіді вірні.

9. Словесне тлумачення змісту графіка – це:

- а) поле графіка;
- б) масштаб графіка;
- в) орієнтир графіка;
- г) експлікація графіка.

10. Якою діаграмою найбільш доцільно зобразити подану інформацію?

Кількість безробітних в Україні у 2018 році склала: особи віком 15-24 роки – 233,7 тис. осіб; 25-29 років – 218,6 тис. осіб; 30-34 роки – 244,6 тис. осіб; 35-39 років – 237,4 тис. осіб; 40-49 років – 359,7 тис. осіб; 50-59 років – 283,6 тис. осіб; 60-70 років – 1,0 тис. осіб.

Варіанти відповідей:

- а) лінійна;
- б) стрічкова;
- в) секторна;
- г) всі відповіді вірні.

11. Яка з перелічених таблиць є статистичною?

- а) таблиця множення;
- б) анкета клієнта банку у табличній формі;
- в) розклад занять студентів;
- г) вірної відповіді немає.

12. Джерелами формування державного бюджету є:

- а) неподаткові надходження;
- б) доходи від операцій з капіталом;
- в) цільові бюджетні фонди;
- г) всі відповіді вірні.

13. Перевищення доходів бюджету над його видатками – це:

- а) профіцит;
- б) дефіцит;
- в) борг;
- г) дисбаланс.

14. До складу поточних видатків державного бюджету належить:

- а) оплата праці працівників бюджетних установ;
- б) капітальний ремонт;
- в) придбання предметів довгострокового користування;
- г) капітальне будівництво.

15. Особа, яка підлягає статистичному спостереженню називається:

- а) кореспондент;
- б) респондент;
- в) контрагент;
- г) статистик.

16. Форма № 2 «Звіт про фінансові результати» входить до складу:

- а) статистичної звітності підприємства;
- б) звітності органу статистики;
- в) фінансової звітності підприємства;
- г) статистичної звітності Міністерства фінансів.

17. Перелік статистичної звітності підприємств затверджується документом, який називається:

- а) щоденник звітності;
- б) таблиць звітності;
- в) регламент звітності;
- г) календар звітності.

18. Рентабельність активів підприємства визначається за формулою:

- а) Доходи/Активи;
- б) Капітал/Активи;
- в) Витрати/Активи;
- г) Чистий прибуток/Активи.

19. Інфляція спричиняє:

- а) зростання цін на товари першої необхідності;
- б) зниження валютного курсу,
- в) падіння реальних доходів населення;
- г) всі відповіді вірні.

20. Інфляція, яка проявляється у товарному дефіциті називається:

- а) товарна;
- б) відкрита;
- в) прихована;
- г) цінова.

21. Ціни, які встановлюються на підставі попиту і пропозиції на ринку називаються:

- а) регульовані;
- б) вільні;

- в) основні;
- г) роздрібні.

22. Індекс, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення називається:

- а) індекс споживчих цін;
- б) індекс цін виробників;
- в) дефлятор;
- г) індекс купівельної спроможності.

23. Зовнішньоторговельний оборот розраховується за формулою:

- а) експорт + імпорт;
- б) експорт - імпорт;
- в) імпорт - експорт;
- г) експорт * імпорт.

24. Різниця між зовнішніми фінансовими активами та зобов'язаннями країни – це:

- а) зовнішній борг;
- б) міжнародна інвестиційна позиція;
- в) золотовалютний резерв;
- г) валютна позиція.

25. Встановлення курсів покупки і продажу валюти – це:

- а) пряме котирування;
- б) обернене котирування;
- в) перехресне котирування;
- г) повне котирування.

Практичні завдання

Завдання 1. Користуючись правилами техніки формування статистичних таблиць, знайдіть помилку у побудові таблиці.

Таблиця 2.5

Споживчі кредити, надані банками України за строками погашення у 2016-2018 рр., у млрд. грн.

№ п/п	Показник	2016	2017	2018
	1	2	3	4
1	Споживчі кредити, усього	101,59	122,14	147,02
	<i>у тому числі:</i>			
2	кредити строком до 1 року	34	42	65
3	кредити строком від 1 до 5 років	27,8	45,2	44,4
4	кредити строком понад 5 років	39,415	34,278	36,935

*Примітка: складено за даними НБУ.

Завдання 2. Заповніть таблицю, користуючись електронними інформаційними джерелами.

Показники	Значення
Курс НБУ гривні до долара США станом на поточну дату	
Обсяг валового національного доходу за 2018 рік	
Рентабельність капіталу банків станом на вересень 2019 року	
Обсяг грошового агрегату М0 станом на вересень 2019 року	
Розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2019 р.	
Зміна дефлятора ВВП у II кварталі 2018 р.	
Кількість банків в Україні зі 100% іноземним капіталом на грудень 2018 р.	
Індекс споживчих цін за у грудні 2018 р.	
Обсяг золотовалютних резервів України станом на 01.01.2019 р.	
Обсяг видатків Державного бюджету України у 2018 році	

Завдання 3. Розрахувати коефіцієнти за даними звітів на початок та на кінець періоду. Пояснити результат, тенденції.

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності.
2. Коефіцієнт фінансової стійкості.
3. Рентабельність активів.

Посилання на звітність:

<https://kbp.aero/wp-content/uploads/2019/05/Zvit-pro-upravlinnya-DPMA-Boryspil-2018.pdf>

Завдання 4. За допомогою електронних статистичних джерел знайти дані показників, заповнити таблицю та розрахувати швидкість обігу грошей. Проаналізувати динаміку.

Показник	2016 (на кінець року)	2017 (на кінець року)	2018 (на кінець року)
ВВП (у фактичних цінах)			
Маса грошей (агрегат М3)			

Завдання 5. Знайти показники та розрахувати рівень дефіциту Державного бюджету України у 2019 році. Дати оцінку результату.

ПОШУК ПЕРШОДЖЕРЕЛ СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

До теми 3:

Офіційний сайт Національного банку України → Розділ «Статистика» → Розділ «Наглядова статистика» (у різних підрозділах міститься загальна статистична інформація про роботу банків) або Розділ «Статистика фінансового сектору», підрозділ «Грошово-кредитна статистика» (міститься статистична інформація про кредити, депозити і цінні папери банків)

До теми 4:

Офіційний сайт Національного банку України → Розділ «Статистика» → Розділ «Статистика фінансового сектору» → підрозділ «Грошово-кредитна статистика» (у пункті «Огляди фінансових корпорацій» міститься статистична інформація про показники грошового обігу)

До теми 5:

Офіційний сайт Національного банку України → Розділ «Статистика» → Розділ «Макроекономічні показники» → підрозділ «Державні фінанси» (міститься статистична інформація про державний бюджет)

Офіційний сайт Міністерства фінансів України → Розділ «Діяльність» → Розділ «Бюджетна політика» → Розділ «Бюджет» → Розділ «Державний бюджет» (міститься інформація про бюджет наступного року, бюджет поточного року, попередні бюджети, видатки бюджету)

Офіційний сайт Міністерства фінансів України → Розділ «Діяльність» → Розділ «Боргова політика» → Розділ «Боргова статистика» → Розділ «Державний бюджет» (міститься інформація про державний борг, місцевий борг)

Офіційний сайт Державної казначейської служби України → Розділ «Звітність» → Обираєте папку з потрібним роком → Папка «Річна звітність» (міститься деталізована інформація про доходи та видатки державного бюджету)

До теми 6:

Офіційний сайт Державної служби статистики України → Розділ «Статистична інформація» → Підрозділ «Економічна статистика» → Підрозділ «Діяльність підприємств» (міститься статистична інформація про різні показники діяльності підприємств)

До теми 7:

Офіційний сайт Національного банку України → Розділ «Статистика» → Розділ «Макроекономічні показники» → підрозділ «Ціни» (міститься статистична інформація про індекси інфляції) та підрозділ «Національні рахунки» (міститься статистична інформація про ВВП та зміну дефлятора ВВП)

Офіційний сайт Державної служби статистики України → Розділ «Статистична інформація» → Підрозділ «Економічна статистика» → Підрозділ «Ціни» (міститься статистична інформація про індекси інфляції)

До теми 8:

Офіційний сайт Національного банку України → Розділ «Статистика» → Розділ «Статистика зовнішнього сектору» (міститься статистична інформація про платіжний баланс, міжнародну інвестиційну позицію, зовнішній борг)

Офіційний сайт Державної служби статистики України → Розділ «Статистична інформація» → Підрозділ «Економічна статистика» → Підрозділ «Зовнішньоекономічна діяльність» (міститься статистична інформація про експорт, імпорт товарів і послуг, індекси фізичного обсягу, середніх цін та умов торгівлі у зовнішній торгівлі України товарами)

Офіційний сайт Національного банку України → Розділ «Фінансові ринки» → Розділ «Валютний ринок» (міститься статистична інформація про курс валют) та Розділ «Міжнародні резерви»

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен;
- тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- курсовий проект;
- аналітичні звіти, реферати.

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань, підготовка курсового проекту, виступи на семінарських заняттях, проведення тестування.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота та тестування.

Форма підсумкового семестрового контролю: письмовий екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	60	100
10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	60	100
10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	15	7	15
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	1	5	1	5
Презентація	1	10	1	10
Статистичне дослідження	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	60	1	60
Разом		100		100

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, яка

оцінюється у межах від **0 до 60 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань;
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль самостійної роботи.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни становить **від 0 до 100 балів** і складає середнє арифметичне балів за змістові модулі, кожен із яких оцінюється **від 0 до 100 балів**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка в ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет статистики та її розділи.
2. Основні категорії статистики.
3. Етапи статистичного дослідження.
4. Формування і види рядів статистичних даних.
5. Атрибути статистичних показників.
6. Абсолютні, відносні та середні величини.
7. Статистичні зведення та групування, їх зміст та види.
8. Значення групування в аналізі інформації.
9. Метод статистичного спостереження.
10. Види і функції статистичних таблиць та графіків.
11. Формування статистичних таблиць.
12. Візуалізація даних: графіки та діаграми.
13. Правила побудови, особливості аналізу статистичних таблиць та графіків.
14. Основи банківської статистики.
15. Балансова статистика банку.
16. Інформаційне забезпечення банківської статистики.
17. Статистичне вивчення фінансової стійкості банку.
18. Статистичне вивчення ефективності та прибутковості банківської діяльності.
19. Грошово-кредитна та наглядова статистика НБУ.
20. Сутність та завдання статистики грошового обігу.
21. Грошова система та її елементи.
22. Правила визначення платіжних ознак грошових знаків.
23. Показники статистики грошового обігу.
24. Соціально-економічна сутність статистичного вивчення державних фінансів.
25. Система показників статистики державного бюджету.
26. Статистичні методи вивчення показників державного бюджету.
27. Сутність, предмет і завдання статистики фінансів підприємств.
28. Інформаційне забезпечення статистики фінансів підприємств.
29. Система статистичних показників фінансового стану підприємств.
30. Основи статистичного вивчення інфляції.
31. Ціна як об'єкт статистики.
32. Індексний метод вимірювання динаміки цін та інфляції.
33. Статистика зовнішньої торгівлі.
34. Поняття статистики зовнішнього сектора економіки.
35. Основи статистики валюти та валютних курсів.
36. Статистичне дослідження діяльності Національного банку України.
37. Фінансова система України як об'єкт фінансової статистики.
38. Сутність та характеристика фінансів населення.
39. Економічний зміст та склад доходів і видатків державного бюджету.
40. Фінансовий ринок як об'єкт фінансово-банківської статистики.
41. Оцінка фінансового стану підприємства та шляхи його покращення.
42. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства.
43. Розподіл та використання прибутку підприємства
44. Статистична оцінка фінансової стійкості підприємства
45. Ринок праці та соціальна статистика.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Банківська статистика: Навчальний посібник/ Уклад. І.В.Бєлова. – Суми: Університетська книга, 2013. – 431 с.
2. Вашків П. Г. Фінансово-банківська статистика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. Г. Вашків, П. І. Пастер, В. П. Сторожук. – К. : Либідь, 2007. – 511 с.
3. Мальчик М. В., Галашко С. І., Пелех А. І. Фінансова статистика. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 184 с.
4. Моторин Р. М. Статистика для економістів : навч. посіб. / Р. М. Моторин. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2011. – 429 с.
5. Назарова О.Ю., Чуприна О.А. Статистика фінансів: Навчально-методичний посібник. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – 123 с.

Допоміжна

1. Галицька Е.В. Фінансова статистика: Навч. посібник. / Е.В. Галицька, Н.В. Ковтун. – К.: «Кондор», 2008. – 440 с.
2. Губарева І. О. Банківська статистика: конспект лекцій / І. О. Губарева. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 101 с.
3. Лутчин Н. П. Статистика фінансів: [навч. посіб.] / Н. П. Лутчин. – 2-ге вид., випр. і доп. – Львів : Новий Світ-2000, 2006. – 322 с.
4. Мармоза А. Т. Теорія статистики: підручник / А. Т. Мармоза – 2-ге вид. перероб. та доп. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 592 с.
5. Молдавська О. В. Фінансова статистика: конспект лекцій / О. В. Молдавська. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 82 с.
6. Раєвнева О. В. Статистика: навч. посіб. / [під ред. О. В. Раєвневої]; І. В. Аксьонова, Л. В. Гриневич, Ю. І. Муромцева. – Х. : ІНЖЕК, 2011. – 503 с.
7. Рощик І. А. Соціально-економічна статистика : навч. посіб. / І. А. Рощик. – Рівне : НУВГП, 2010. – 338 с.
8. Статистика в схемах, формулах і таблицях для студентів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» / уклад.: О.О. Горошанська, О.В. Прокопова; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. - Харків: ХДУХТ, 2014. - 54с.
9. Статистика ринків: Підруч. для вищ. навч. закл. / ДАСОА Держкомстату України; [наук. ред. Н.О. Парфенцевої]. – К.: ДП "Інформаційно-аналітичне агентство", 2007. – 863 с.
10. Фінансова статистика (з основами теорії статистики): підручник / А.В. Головач, В.Б. Захожай, Н.А. Головач, А.А. Шустіков. – К.: МАУП, 2005. – 496 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ema.com.ua>.

3. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nfp.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://treasury.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Рахункової палати України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua>.
9. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] / Закон України № 2121-III від 07.12.2000 р. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
10. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] / Закон № 2664-III від 12.07.2001 р. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
11. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Закон України «Про Рахункову палату»: від 02.07.2015, № 576-19 — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua> .
13. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р., № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
14. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
15. Про затвердження Положення про Державну службу статистики України: постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 р. № 481. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.